

Forslag til Lov om ændring af søloven og retsplejeloven (Pant, udlæg m.v. i fiskerirettigheder)

§ 1

I søloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 538 af 15. juni 2004, som ændret ved lov nr. 599 af 24. juni 2005, foretages følgende ændringer:

1. I § 47 indsættes som *stk. 4-8*:

»*Stk. 4.* En rettighed over et registreret skib omfatter uden særlig vedtagelse fiskerirettigheder, der tildeles ejeren i sin egenskab af ejer af skibet eller erhverves af denne til brug for skibet. Dette gælder dog ikke, hvis erhvervelsen er sket i strid med *stk. 6*.

Stk. 5. Særskilte rettigheder over en fiskerirettighed, der omfattes af en rettighed over et registreret skib, kan ikke stiftes eller forbeholdes, jf. dog *stk. 6* og *7*.

Stk. 6. Ejeren af et skib kan med samtykke fra samtlige registrerede rettighedshavere afhænde en fiskerirettighed.

Stk. 7. Ejeren af et skib kan uden samtykke fra rettighedshaverne i skibet overdrage retten til at udnytte en fiskerirettighed fra overdragelsestidspunktet og indtil kalenderårets udløb. Vedtagelser om begrænsning af ejerens beføjelser efter 1. pkt. er ikke gyldige.

Stk. 8. Fiskerirettigheder efter *stk. 4-7* omfatter kvoteandele af enhver art, ret til årsmængde, havdage og kapacitet samt andre lignende rettigheder, der tilkommer den til enhver tid værende ejer af et skib, der anvendes til erhvervsfiskeri.«

2. § 56 affattes således:

»§ 56. § 47, *stk. 1*, finder tilsvarende anvendelse på søpanteret i skib.«

§ 2

I lov om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. 910 af 27. september 2005, foretages følgende ændringer:

1. I § 510, *stk. 1*, ændres »lov om skibsregistrering § 48« til: »sølovens § 47, *stk. 1-3*,«.

2. I § 510 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* *Stk. 1* og *2* finder tilsvarende anvendelse på en fiskerirettighed, der efter sølovens § 47, *stk. 4*, omfattes af en rettighed over et registreret skib.«

3. I § 518, stk. 3, ændres »§ 48 i lov om skibsregistrering« til: »sølovens § 47«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Loven finder alene anvendelse på rettigheder over registrerede skibe, som er stiftet efter lovens ikrafttræden. Loven finder dog tillige anvendelse på ejendomsret til et registreret skib erhvervet inden lovens ikrafttræden.

Stk. 3. Sølovens § 47, stk. 5, finder alene anvendelse på en efter lovens ikrafttræden stiftet eller forbeholdt særskilt rettighed over en fiskerirettighed, som nævnt i sølovens § 47, stk. 8.

Stk. 4. Retsplejelovens § 510, stk. 1 og 4, og § 518, stk. 3, som affattet ved denne lovs § 2, finder alene anvendelse på retsforfølgning foretaget efter lovens ikrafttræden.

§ 4

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Lovens § 1 kan ved kongelig anordning sættes i kraft i Grønland med de ændringer, der følger af de særlige grønlandske forhold.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Forslaget medfører, at et registreret pant eller anden rettighed i et skib, hvortil der er udstedt en fiskeritilladelse, og som er optaget i Skibsregistret, udvides til at omfatte de fiskerirettigheder, som er tildelt ejeren af skibet, og som er knyttet til fiskefartøjet. Hermed sikres, at disse rettigheder indgår i kreditors sikkerhed sammen med skibets øvrige normale tilbehør.

Der sker således en forenkling, idet det ikke længere vil være nødvendigt for en pantekreditor at sikre sin ret i skibet med de tilhørende fiskerirettigheder både ved at registrere pant i skibet og tinglyse løsørepannt i Personbogen. For fiskeskibe, der kan optages i Skibsregistret, vil der for sådanne rettigheder, stiftet efter lovens ikrafttræden, kun være en sikringsakt, nemlig pant i skibet.

Lovforslaget er forberedt af en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra Justitsministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Søfartsstyrelsen, Fiskeridirektoratet, Fiskeribanken, Finansrådet og Københavns Universitet.

2. Lovforslagets baggrund og hovedpunkter

Folketinget besluttede i maj 2001 at indføre individuelle overdragelige kvoteandele på sild i dansk fiskeri. Ordningen med individuelt tildelte fiskerirettigheder, der kan overdrages helt eller delvist, er siden indført i andre fiskerier. Således er der i dag individuelle kvoteandele i makrelfiskeriet, ligesom der er indført en forsøgsordning med individuelle kvoteandele i dele af industrifiskeriet. Regeringen indgik i november 2005 en aftale om Ny Regulering af dansk fiskeri, hvor der til visse fiskefartøjer vil blive tildelt fartøjskvoteandele, der udmøntes i årsmængder for det enkelte fartøj. Disse kvoteandele vil kunne overdrages, men kun sammen med fiskefartøjet. Ordningen vil blive gennemført for de vigtigste konsumarter. Individuelle overdragelige kvoteandele vil ligeledes blive indført i makrelfiskeriet og en række industrifiskerier.

Fiskekvoter og andre rettigheder i henhold til dansk fiskerilovgivning udstedes altid til brug på individuelle fiskeskibe, hvor ejeren/ejerne af dette er rettighedshaver til de forskellige fiskerirettigheder.

Den danske fiskerflåde må ikke forøges, jf. artikel 13 i Rådets Forordning (EF) Nr. 2371/2002 af 20. december 2002 om bevarelse og bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne som led i den fælles fiskeripolitik. Medlemsstaterne må derfor alene tillade, at nye skibe indsættes i fiskeflåden, hvis der forinden udtages skibe med mindst samme kapacitet. Et skibs kapacitet er i denne forbindelse bestemt ved dets bruttotonnage og motoreffekt (BT/kW). Retten til kapacitet repræsenterer et formuegode, da den giver mulighed for at udtage et skib af fiskerflåden (gøre kapaciteten disponibel) og derved opnå ret til at indsætte en andet skib af tilsvarende størrelse (BT/kW) i fiskeflåden.

Pantet i skibet vil efter lovforslaget ikke kun omfatte de særskilte fiskerirettigheder, der er knyttet direkte til skibet, fx retten til at fiske makrel, men også retten til kapacitet, dvs. retten til at have eller indsætte et skib i fiskerflåden. Baggrunden for dette er, at en sådan ret under visse omstændigheder kan overdrages og pantsættes. Pantlover vil således også i disse tilfælde – udover panteretten i selve skibet og i diverse kvoterettigheder m.m. - have pant i retten til kapacitet. Dette gælder, uanset om fartøjet mister registreringen i fiskeflåden.

Salg og pantsætning af fiskerirettigheder kan i dag ikke registreres i Skibsregistret. Dette gælder såvel fiskerirettigheder, som er omfattet af de nye regler om overdragelige kvoter, som de øvrige rettigheder efter fiskerilovgivningen. Pantsætning af fiskekvoter vil på nuværende tidspunkt skulle registreres i Personbogen efter reglerne om underpant i løsøre, jf. tinglysningslovens kapitel 7, hvorimod pant i skibet skal registreres i Skibsregistret.

Der har vist sig en række vanskeligheder og u hensigtsmæssigheder efter indførelsen af individuelle overdragelige kvoter og andre fiskerirettigheder set i forhold til pantsætningen, navnlig fordi det har været svært at individualisere de pantsatte kvoter, når der sker til- eller frasalg af kvoter. Da fiskerirettighederne udgør en stor værdi i forhold til fartøjets egentlige værdi, har disse en væsentlig finansieringsmæssig betydning. Hertil kommer, at det i mange tilfælde er mest hensigtsmæssigt at belåne fartøjet og fiskerirettighederne samlet. Som følge heraf har långiverne måttet sikre sig såvel at få registreret pant i skibet som at få tinglyst pant i fiskerirettighederne.

Forslaget tilgodeser både kreditorernes og fiskeskibsejernes ønske om en enklere og mere hensigtsmæssig pantsætning.

Med forslaget sker pantsætning ved, at en ejer af et skib, der har fået tildelt fiskerirettigheder efter fiskerilovgivningen, ved en og samme pantsætning kan give pant i skibet og de til skibet hørende rettigheder. Hermed undgås den noget mere besværlige proces ved både at skulle stifte pant i skibet gennem registrering af et pantebrev i Skibsregistret og udstedelse af et løsøre pantebrev i fiskerirettigheder, der så skal tinglyses i Personbogen efter reglerne om pant i løsøre. Den foreslåede

samlede registrering vil også give en større gennemsigtighed for pantekreditorer, der dermed har lettere adgang til at bedømme, hvorledes et skib, der anvendes til erhvervmæssigt fiskeri, og de dertil hørende fiskerirettigheder er pantsat.

Efter forslaget vil fiskerirettigheder knyttet til skibe, der er registreret i Skibsregistret, ikke længere kunne pantsættes efter reglerne i tinglysningslovens kapitel 7, ligesom der ikke længere vil kunne foretages særskilt retsforfølgning i disse. Pantsætninger af og udlæg i sådanne fiskerirettigheder, som gyldigt er stiftet før lovens ikrafttræden, bevarer dog deres gyldighed.

Baggrunden for, at der ikke længere bliver adgang til at pantsætte fiskerirettigheder særskilt, er dels, at sådan individuel pantsætning har vist sig uhensigtsmæssig på grund af de nævnte problemer med at individualisere pantet samt omkostningerne ved tinglysning, dels at det må antages, at fiskerirettighederne har størst belåningsværdi ved samlet belåning sammen med skibet. Hertil kan tilføjes, at en individuel pantsætning og retsforfølgning, eksempelvis vedrørende en kvoterettighed, kan give anledning til usikkerhed for senere købere og långivere, i og med at disse ikke ved eftersyn af Skibsregistret vil kunne se, om kvoterettighederne er særskilt pantsat eller behæftet med særskilt udlæg.

Den foreslåede ordning åbner mulighed for, at ejeren af et fiskeskib med samtykke fra de rettighedshavere, der er registrerede på skibet, kan sælge en fiskerirettighed. Eksempelvis kan ejeren således med samtykke fra de registrerede rettighedshavere sælge en kvoteandel til ejeren af et andet fiskeskib.

Ordningen giver endvidere mulighed for, at ejeren for resten af kalenderåret kan overdrage retten til at udnytte en fiskerirettighed. Denne adgang til i en begrænset periode at overdrage udnyttelsen til en anden forudsætter ikke samtykke fra rettighedshaverne i skibet. Herved sikres ejerne af fiskeskibe en enkel og fleksibel måde, hvorpå de kan sikre udnyttelse af de enkelte års fiskerirettigheder uden at skulle kontakte pantehaverne i deres respektive skibe.

Endeligt begrænses de nye regler til nye panterettigheder, der stiftes efter lovens ikrafttræden, da det er fundet afgørende at sikre, at der ikke sker et indgreb i ejerens mulighed for at disponere over værdier, som denne tidligere har kunnet disponere over.

Visse kreditorer, som er med til at sikre skibets fortsatte drift, fx mandskabet, der har krav på hyre, men ikke har fået det, har under visse betingelser søpant for deres krav, jf. sølovens § 51. Søpant har en fortrinsstilling forud for de registrerede hæftelser og vil også have det efter lovændringen.

De nye panteregler omfatter kun de skibe, der kan optages i Skibsregistret, dvs. skibe med en bruttotonnage/bruttoregister-tonnage på 5 og derover. Det er ikke fundet nødvendigt at lade skibe med en bruttotonnage under 5 være omfattet af tilsvarende regler. Disse skibe kan i dag ikke optages i Skibsregistret, og pant i skibet og det til skibet hørende tilbehør og fiskekvoter sker alene efter reglerne om pant i løsøre. Der eksisterer således for disse skibe kun et og samme pantsætningssystem i modsætning til, hvad der gælder for skibe med en bruttotonnage over 5. Desuden vurderes pantsætning af fiskerirettigheder for så vidt angår disse små fartøjer at være langt mindre relevant end for større skibe, som følge både af omfanget af rettigheder og af disses værdi.

3. Gældende ordning

Søloven indeholder regler om rettighedsregistrering, der svarer til reglerne om tinglysning af rettigheder i fast ejendom. Sølovens § 47 om pant i skibe, herunder fiskerfartøjer, der er optaget i Skibsregistret, angiver, hvilket tilbehør der er omfattet af pantet og andre registrerede rettigheder i et skib. Der kan ikke i Skibsregistret særskilt registreres pant i de til fiskeskibene knyttede rettigheder efter fiskerilovgivningen, og pant i fiskeskibe omfatter ikke generelt de til fiskeskibene hørende fiskerirettigheder. Det er dog ikke afklaret i retspraksis, i hvilket omfang pantebreve i fiskeskibe ud fra almindelige panteretlige principper kan omfatte sådanne rettigheder.

Pantebreve, der giver underpant i løsøre, herunder pant i fiskerirettigheder, som ikke er nævnt i tinglysningslovens § 42 c (motorkøretøjer mv.), skal tinglyses i Personbogen for at få gyldighed mod aftaler, der i god tro indgås med pantets ejer, og mod retsforfølgning, jf. tinglysningslovens § 47, stk. 1. Pantebreve, der tinglyses efter tinglysningslovens § 47, kan derfor fx omfatte pant i fiskekvoter, der tilhører den pågældende, og som denne kan disponere over.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

I tiden efter 1. januar 2003, hvor de individuelle fiskerirettigheder blev indført, er pant i fiskerirettigheder blevet tinglyst særskilt som løsøreejerpantebreve i Personbogen i Århus. Det har ikke været muligt at opgøre omfanget af tinglysningsafgifterne for disse pantebreve i perioden fra 1. januar 2003 og til i dag, i det hverken Skatteministeriet eller Personbogen er i besiddelse af statistiske data vedrørende pantsætning og tinglysning af fiskerirettigheder. Det skønnes dog, at afgiften har udgjort 2 – 4 mio. kr. i alt. Omfanget af underpantsætninger i fiskerirettigheder forventedes at stige de kommende år.

Hvis lovforslaget vedtages, skal pant i fiskerirettighederne ikke længere tinglyses som løsøre. Dermed forsvinder den indtægt til staten, der stammer fra tinglysningsafgifterne.

Forslaget indebærer et mindre bortfald af opgaver for retten i Århus, som ikke længere skal registrere underpantsetninger af fiskerirettigheder.

Det må forventes, at Fiskeribanken og andre kreditorer vil søge at erstatte alle eksisterende pantebreve med nye, som derved giver pant i både skibet og fiskerirettighederne. Forslaget vil derfor medføre øget arbejdsbyrde i Skibsregistret i forbindelse med ombytning og registrering af de nye pantebreve. Forslaget vil endvidere i en overgangsperiode indebære et mindre øget behov for juridisk bistand til Skibsregistret.

Forslaget vil indebære øgede udgifter i Skibsregistret på 1,1 mio. heraf 0,6 mio. kr. i lønsum i 2006 og 0,2 mio. kr., heraf 0,1 mio. kr. i lønsum, i perioden 2007 - 2009. De nævnte merudgifter er indarbejdet i finansloven.

5. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har økonomiske fordele for ejere af fiskeskibe i forbindelse med pantsætning af fiskeskibe. Tinglysningsafgifterne bliver mindre, som følge af, at pantsætningen af skib nu også omfatter fiskerirettigheder, jf. ovenfor. Tinglysningsafgiften i Personbogen er 1,5 % af pantebrevets pålydende, mens afgiften for skibspantebreve i Skibsregistret er 1 promille af pantebrevets pålydende. Tinglysning af pant i sildekvoter m.m. som underpant i løsøre koster altså i dag pantsætter 15 gange mere end registrering af pant i skib.

Samtidig skaber loven klare regler, hvilket vil minimere den nuværende usikkerhed på området og øge fiskerierhvervets muligheder for finansiering på tilfredsstillende vilkår.

6. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vil begrænse de administrative byrder for ejere af fiskeskibe i forbindelse med tinglysning af lån, der ydes med pant i fiskeskibe og de dertil hørende kvoter mv., idet pantsætningen fremover kun skal tinglyses ét sted, hvor det i dag skal tinglyses to steder. Det må endvidere antages, at mulighederne for fremtidig finansiering af fiskeskibe og fiskerirettigheder forbedres.

[Forslaget vil blive sendt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i Erhvervsregulering (CKR) med henblik på forelægning for et virksomhedspanel.]

7. Økonomiske konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for borgerne.

8. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

10. Høring

Et udkast til dette lovforslag har været i høring hos følgende organisationer m.v.:

11. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	<i>Positive konsekvenser/ Mindre-udgifter (hvis ja, angiv omfang)</i>	<i>Negative konsekvenser/ Merudgifter (hvis ja, angiv omfang)</i>
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner		Forslaget vil medføre formindskede indtægter i form af bortfald af tinglysningsafgifter i forbindelse med lølørepantsætning af fiskerirettigheder. Disse var i størrelsesorden 2 – 4 mio. kr. i perioden 2003 til 2005 og forventedes at ville have været øget i de kommende år. Forslaget vil indebære øgede udgifter på 1,1 mio. kr., heraf 0,6 mio. kr. i lønsum i 2006 og 0,2 mio. kr., heraf 0,1 mio. kr. i lønsum, i perioden 2007 - 2009. De nævnte merudgifter er indarbejdet i finansloven.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner		Forslaget vil medføre et øget personaleforbrug på 2 årsværk i indeværende år og mindre forbrug fremover.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Lovforslaget medfører besparelse for låntagerne på grund af mindre tinglysningsafgifter	
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Forslaget vil begrænse de administrative byrder for låntageren i forbindelse med tinglysning af lån, idet pantsætningen fremover kun skal tinglyses ét sted, hvor det i dag skal tinglyses to steder.	<i>Ingen</i>
Økonomiske konsekvenser for borgerne	<i>Ingen</i>	<i>Ingen</i>
Administrative konsekvenser for borgerne	<i>Ingen</i>	<i>Ingen</i>
Miljømæssige konsekvenser	<i>Ingen</i>	<i>Ingen</i>
Forholdet til EU-retten		

Specielle bemærkninger

Til § 1

Til nr. 1 (§ 47, stk. 4-8)

Til stk. 4

Bestemmelsen regulerer, i hvilket omfang de i stk. 8 nævnte fiskerirettigheder omfattes af en rettighed over et skib. Stk. 4 omfatter alene skibe, der er registreret i Skibsregistret. For skibe, der ikke er registreret i Skibsregistret, må det ud fra almindelige tings- og panterretlige principper afgøres, om rettigheder over sådanne skibe omfatter en eller flere af de i stk. 8 nævnte fiskerirettigheder.

Stk. 4 er ikke efter sin ordlyd begrænset til skibe, der er indrettet til erhvervsfiskeri. I praksis vil bestemmelsen alene i mindre omfang have betydning for andre skibe, i og med fiskerirettigheder normalt tildeles ejere af skibe, der er indrettet til fiskeri.

Efter 1. pkt. omfatter en rettighed over et registreret skib også de i stk. 8 nævnte fiskerirettigheder, der tildeles ejeren i sin egenskab af ejer af skibet. Fiskerirettigheder tildeles i praksis ikke andre end ejere af skibe. Ejer en person flere skibe, omfatter rettighederne i det enkelte skib således ikke fiskerirettigheder, der er tildelt ejeren vedrørende et af de øvrige skibe. En fiskerirettighed kan alene være omfattet af rettighederne i ét skib.

Det følger af 1. pkt., at en person, der erhverver et skib, dermed også automatisk erhverver de fiskerirettigheder, der tilhører skibet. En person, der erhverver et skib på tvangsauktion, opnår således ret til såvel skibet som de fiskerirettigheder, som rekvisitus på auktionstidspunktet havde fået tildelt eller erhvervet til brug for skibet. På tilsvarende vis omfatter en panteret i et skib uden særlig vedtagelse herom de nævnte fiskerirettigheder. Også uregistrerede rettigheder, så som søpanterrettigheder, omfatter de nævnte fiskerirettigheder. Stk. 4 stiller alene krav om, at der skal være tale om en rettighed over et registreret skib. Søloven hindrer ikke udlejning, men den registrerede "lejeret" vil få prioritet efter de registrerede pantebreve. Fiskerilovgivningen udelukker i praksis en udlejning. Da søpanterrettigheder nyder fortrinsstilling, har denne udvidelse af panteretten næppe særlig betydning for muligheden for at opnå dækning af søpant på tvangsauktion. Udvidelsen er begrundet i det praktiske forhold, at man ved at lade søpanterrettigheder have samme omfang som

øvrige panterettigheder i videst muligt omfang begrænser ulemperne i forbindelse med alternativt opråb, som følge af uensartet behæftelse af henholdsvis skibet og fiskerirettighederne. En søpanteret omfatter efter § 56 tillige skibets bestanddele og tilbehør. En søpanthaver kan som uregistreret rettighedshaver ikke modsætte sig, at ejeren afhænder en fiskerirettighed, jf. bemærkningerne til stk. 6.

Reglen i 1. pkt. omfatter også fiskerirettigheder, der senere, dvs. efter eksempelvis en panterrettigheds stiftelse, tildeles ejeren af skibet. Rettighederne over skibet omfatter endvidere fiskerirettigheder, som erhverves af skibets ejer. Det er en forudsætning, at erhvervelsen er sket til brug for skibet. Dette dokumenteres ved at tilknytningen til det relevante skib er anmeldt til Fiskeridirektoratet. Det er ikke en betingelse, at fiskerirettigheden er erhvervet efter skibet. Dette kan have betydning i tilfælde, hvor disponibel kapacitet bliver udnyttet, dvs. ændres til anvendt kapacitet vedrørende et bestemt skib, der så indsættes i fiskeflåden. Køber en person kapacitet til brug for senere erhvervelse af et skib, vil kapaciteten således blive omfattet af rettighederne i det senere erhvervede skib, når Fiskeridirektoratet har registreret, at kapaciteten anvendes på det erhvervede skib.

Fiskerirettigheder, herunder kapacitet, der erhverves af ejeren af et andet skib, omfattes efter 2. pkt. ikke af rettighederne i erhververens skib, hvis erhvervelsen er sket i strid med stk. 6, jf. nærmere bemærkningerne til stk. 6. En disponibel kapacitet kan udnyttes af ejeren i forbindelse med et skib, som indsættes i flåden. Har den pågældende allerede et skib, som er indsat i flåden, kan den disponible kapacitet indgå i forbindelse med udskiftningen af dette skib, ved en udvidelse af dette skibs kapacitet i forbindelse med en nybygning, eller ved erhvervelse af et nyt skib.

Stk. 4 finder alene anvendelse på rettigheder over skibe, stiftet efter lovens ikrafttræden, jf. nærmere bemærkningerne til § 3.

Til stk. 5

Efter stk. 5 kan der ikke gyldigt stiftes eller forbeholdes særskilte rettigheder over en fiskerirettighed, der er knyttet til et registreret skib. Reglen svarer til, hvad der efter tinglysningslovens § 38 gælder for genstande, der indlægges i en bygning til brug for denne. Stk. 5 indebærer således, at der ikke kan stiftes eller forbeholdes en panteret, der alene omfatter en eller flere fiskerirettigheder, hvis disse fiskerirettigheder omfattes af rettighederne i et registreret skib, jf. dog lovens § 3 om panterettigheder og udlæg stiftet inden lovens ikrafttræden. Om baggrunden for forbuddet mod særskilt pantsætning og udlæg henvises til lovens almindelige bemærkninger.

Stk. 5 omfatter alene fiskerirettigheder, der omfattes af rettighederne i et registreret skib, og hindrer således ikke, at en person, der ikke ejer noget skib, særskilt pantsætter disponibel kapacitet ved tinglysning i Personbogen. Reglen i stk. 5 medfører imidlertid, at hvis en panthaver har fået tinglyst pant i disponibel kapacitet i Personbogen, bortfalder den særskilte panteret i den disponible kapacitet, såfremt den disponible kapacitet knyttes til et andet skib og dermed bliver omfattet af rettighederne til dette. Fiskeridirektoratet kan ikke med henvisning til virkningerne på eksisterende særskilte panterettigheder afvise at notere en omdannelse af disponibel kapacitet til anvendt kapacitet. En panthaver, hvis særskilte panteret i disponibel kapacitet bortfalder efter reglen i stk. 5, kan i almindelighed kræve pantegælden indfriet.

Disponibel kapacitet kan opstå ved, at et skibs status som fiskeskib ophører, uden at skibet slettes fra Skibsregistret. I sådanne tilfælde omfattes den disponible kapacitet fortsat af rettighederne i skibet, da stk. 4 ikke stiller krav om, at der skal være tale om et fiskeskib, og da stk. 8 ikke er begrænset til anvendt kapacitet. Overdrages kapacitet uden samtykke fra panthaverne til ejeren af et andet skib, bortfalder panteretten i kapaciteten ikke efter stk. 5, uanset om den noteres i Fiskeridirektoratet som anvendt kapacitet vedrørende køberens skib. Det manglende samtykke medfører, at den tilkøbte kapacitet ikke omfattes af rettighederne i køberens skib, jf. bemærkningerne til stk. 6.

Reglen i stk. 4 om, at fiskerirettigheder omfattes af rettighederne i et skib, omfatter alene registrerede skibe. Der kan således gyldigt stiftes særskilt ret (eksempelvis en panteret) over en fiskerirettighed, der indehaves af ejeren af et uregistreret skib. Er der tale om et skib med en bruttotonnage mellem 5 og 20, vil den særskilte rettighed bortfalde efter stk. 5, hvis skibet senere optages i Skibsregistret efter § 10, stk. 2, jf. dog lovforslagets § 3 om særskilte rettigheder stiftet inden lovens ikrafttræden.

Til stk. 6

Forbuddet i stk. 4 mod særskilt rettighedsstiftelse over fiskerirettigheder medfører som udgangspunkt, at fiskerirettigheder alene kan overdrages sammen med skibet. Reglen i stk. 4 modificeres dog af stk. 6, hvorefter en skibsejer særskilt kan afhænde en fiskerirettighed, hvis salget er lovligt efter de offentligretlige regler i fiskerilovgivningen, og samtlige rettighedshavere, hvis ret er registreret på overdragerens skib, samtykker i salget af fiskerirettigheden.

Samtykke skal således indhentes fra registrerede panthavere, udlægshavere samt indehavere af andre typer registrerede rettigheder, men derimod ikke fra indehavere af uregistrerede rettigheder såsom søpanthavere. Da loven ikke finder anvendelse på panterettigheder og udlæg i skibe, stiftet

inden lovens ikrafttræden, jf. lovforslagets § 3, kræves der endvidere ikke samtykke fra rettighedshavere, hvis ret var stiftet inden lovens ikrafttræden. Grunden til, at der ikke kræves samtykke fra uregistrerede rettighedshavere, er hensynet til, at erhververen af fiskerirettigheden ved eftersyn i Skibsregistret skal kunne sikre sig, hvilke rettighedshavere, der skal indhentes samtykke fra.

Samtykke til afhændelse kan gives konkret eller generelt, eksempelvis således at det i et skibspatøbrev vedtages, at panteretten ikke er til hinder for fremtidig af håndelse af fiskerirettigheder.

De offentligretlige regler i fiskerilovgivningen medfører oftest begrænsninger i, hvem en fiskerirettighed lovligt kan sælges til. I almindelighed kan eksempelvis kvoterettigheder således alene sælges til ejere af fiskeskibe. Stk. 6 medfører ingen ændringer i disse offentligretlige begrænsninger, som således gælder, uanset at rettighedshaverne har givet samtykke til et salg.

Salg af disponibel kapacitet kan ske til en person, der ikke er ejer af et fiskeskib. Hvis sælgeren ikke ved salget har slettet skibet fra Skibsregistret, omfattes den disponible kapacitet af rettighederne i skibet, hvorfor salget kræver samtykke efter stk. 6 fra de registrerede rettighedshavere i skibet.

Det afgørende for, om der kræves samtykke fra en rettighedshaver, er, om rettigheden var registreret på tidspunktet for indgåelsen af aftalen om afhændelse af fiskerirettigheden, jf. dog ovenfor om rettigheder registreret inden lovens ikrafttræden. En person, der efter afhændelsen registrerer sin ret på sælgerens skib, må således respektere afhændelsen.

Normalt vil en afhændelse af en fiskerirettighed blive anmeldt til Fiskeridirektoratet inden for ganske kort tid, da det er en forudsætning for, at køberen kan udnytte rettigheden. Fiskeridirektoratets register vil derfor normalt give et retvisende billede af, hvilke fiskerirettigheder der er knyttet til et givent skib. Anmeldelse til Fiskeridirektoratet er imidlertid ikke en betingelse for, at en afhændelse af en fiskerirettighed opnår gyldighed eller virkning overfor tredjemand. En person, der køber eller erhverver panteret over et skib, bør således henvende sig til de rettighedshavere, der er registrerede på skibet, for at skaffe sig oplysning om, hvorvidt de har samtykket i en afhændelse af fiskerirettigheder, da en sådan afhændelse ikke nødvendigvis vil være noteret i Fiskeridirektoratet. Har en eksisterende panthaver undtagelsesvis givet generelt forhåndssamtykke til overdragelse af fiskerirettigheder, vil denne panthaver dog ikke kunne give oplysning, om en eller flere fiskerirettigheder konkret har været afhændet. En potentiel rettighedshaver må endvidere undersøge, om fiskerirettigheder, der er noteret som tilkøbt af skibets ejer i Fiskeridirektoratets register, er gyldigt erhvervet fra tredjemand, jf. nedenfor.

Stk. 6 omfatter alene overdragelser til eje. En særskilt pantsætning af en fiskerirettighed er således ugyldig, uanset om samtlige rettighedshavere i skibet har samtykket i pantsætningen. Stk. 6 giver heller ikke hjemmel til, at en skibsejer, der sælger en fiskerirettighed til en anden skibsejer, kan tage ejendomsforbehold i den solgte fiskerirettighed. Kravet i stk. 6 om, at der skal foreligge en overdragelse til eje, er dog ikke til hinder for, at en skibsejer, der ejer flere skibe, med samtykke fra rettighedshaverne i et af sine skibe overfører en fiskerirettighed fra dette til et af sine øvrige skibe. Stk. 6 angår alene fiskerirettigheder, der efter stk. 4 omfattes af rettighederne i et skib, og hindrer således ikke, at en person, der ikke ejer noget skib, særskilt pantsætter disponibel kapacitet ved tinglysning i Personbogen. En sådan panteret vil dog bortfalde efter stk. 5, hvis kapaciteten senere anvendes, jf. bemærkningerne til stk. 5.

Afhændes en fiskerirettighed, uden at der opnås samtykke fra de rettighedshavere, der er registrerede på overdragerens skib, kan enhver af disse, der ikke har samtykket, vindicere fiskerirettigheden fra køberen, dvs. kræve den tilbageført til overdrageren. Dette gælder, uanset om køberen var i god tro, og uanset om afhændelsen måtte være anmeldt til Fiskeridirektoratet.

Fiskeridirektoratets notering af en anmeldt overdragelse er således ikke nødvendigvis udtryk for, at overdragelsen skal respekteres af tredjemand. Sælgeren af fiskerirettigheden er kontraktligt forpligtet overfor køberen til at forsøge at opnå samtykke fra rettighedshaverne i sælgerens skib. Kan sådant samtykke ikke opnås, må køberen respektere de nævnte rettighedshaveres ret til fiskerirettigheden og er dermed henvist til at søge erstatning fra sælgeren. Alternativt kan køberen forlange at udnytte fiskerirettigheden den resterende del af kalenderåret, jf. stk. 7, og dermed nøjes med at kræve erstatning for den manglende opnåede ret til at udnytte rettigheden i de følgende år.

Som det fremgår, må en køber af en fiskerirettighed sikre sig, at købet er tiltrådt af samtlige registrerede rettighedshavere i overdragerens skib. En rettighedshaver i et skib, der konstaterer, at skibsejeren uden rettighedshaverens samtykke har afhændet en fiskerirettighed og anmeldt overdragelsen til Fiskeridirektoratet, kan anmode om, at Fiskeridirektoratet tilbagefører fiskerirettigheden til sælgerens skib. Fiskeridirektoratet må herefter efter partshøring af køberen af fiskerirettigheden træffe afgørelse om, at fiskerirettigheden skal tilbageføres i direktoratets register, hvis køberen ikke kan dokumentere, at der foreligger samtykke fra rettighedshaveren. Denne forvaltningsretlige afgørelse vedrørende registrets udvisende er ikke bindende i en senere civil sag om, hvorvidt fiskerirettigheden er gyldigt afhændet.

Rettigheder i et skib, der tilhører køberen af en fiskerirettighed, omfatter efter stk. 4, jf. stk. 6, alene fiskerirettigheden, hvis overdragelsen af denne er tiltrådt af samtlige registrerede rettighedshavere i sælgerens skib. Dette gælder, uanset om rettighedshaverne i køberens skib var i god tro, og uanset

om afhændelsen måtte være anmeldt til Fiskeridirektoratet. Fiskeridirektoratet har ikke pligt til, når en afhændelse af en fiskerirettighed bliver anmeldt, at påse, at der er indhentet samtykke fra rettighedshaverne i skibet, og har i øvrigt heller ingen pligt til at underrette rettighedshavere i skibet om den modtagne anmeldelse. Fiskeridirektoratets register vil således ikke indeholde oplysninger om, hvorvidt samtykke er indhentet.

Der er ikke hjemmel til, at rettighedshaverne i køberens skib kan ek스팅vere indsigelsen om manglende samtykke fra rettighedshaverne i sælgerens skib. Det vil sige, at en sådan indsigelse alene er undergivet de begrænsninger, der følger af almindelige principper om passivitet. Det følger heraf, at en person, der køber eller erhverver panteret over et skib, ikke ubetinget kan gå ud fra, at de fiskerirettigheder, der i Fiskeridirektoratet er noteret som købt af skibets ejer, er gyldigt erhvervet. En potentiel skibskøber eller panthaver må rette henvendelse til de registrerede rettighedshavere på det skib, som tilhører sælgeren af fiskerirettigheden, for at sikre sig, at de har samtykket i overdragelsen af fiskerirettigheden. Det forudsættes af denne årsag, at Fiskeridirektoratet indretter sine registre over fiskerirettigheder således, at det ved notering af en erhvervelse af en fiskerirettighed fremgår af noteringen, hvilket skib fiskerirettigheden var tilknyttet inden overdragelsen.

Potentielle rettighedshavere må endvidere rette henvendelse til eksisterende registrerede rettighedshavere i det skib, som der påtænkes erhvervet ret over, for at sikre sig imod, at tildelte eller gyldigt erhvervede fiskerirettigheder er (videre-)solgt til tredjemand, jf. ovenfor.

Til stk. 7

Stk. 6 indeholder ikke nogen generel adgang til, at en skibsejer kan udskille fiskerirettigheder som led i en regelmæssig drift af skibet. Skibsejeren kan således ikke uden at indhente samtykke efter reglen i stk. 6 afhænde en fiskerirettighed, uanset om skibsejeren har omlagt sit fiskeri således, at denne eksempelvis ikke har brug for en bestemt kvote. Efter stk. 7 har skibsejeren dog ret til midlertidigt at overdrage retten til at udnytte en fiskerirettighed i den resterende del af kalenderåret uden at indhente samtykke fra rettighedshaverne i skibet. Det er uden betydning, om overdragelsen eksempelvis vedrørende en sildekvote betegnes som en udleje af årets sildekvote eller som et salg af årets sildekvote. Reglen sikrer, at skibsejere har mulighed for at disponere over den del af det indeværende års kvoter og havdage, som ejeren ikke skønner at få brug for selv at udnytte.

Stk. 7 giver alene hjemmel til at overdrage udnyttelsesretten vedrørende det år, hvori aftalen indgås. Der kan således ikke indgås aftale om overdragelse af retten til at udnytte en fiskerirettighed i året efter aftalens indgåelse.

Der stilles ikke krav om, at den i stk. 7 nævnte overdragelse skal være udtryk for regelmæssig drift. Ejeren kan således overdrage retten til at udnytte samtlige de til ejeren hørende kvoter for resten af året, uden at panthavere og andre registrerede eller uregistrerede rettighedshavere kan gøre indsigelser over for erhververen.

Stk. 7 har ingen selvstændig betydning i relation til panterettigheder og udlæg i skibe, stiftet inden lovens ikrafttræden, da sådanne rettigheder ikke omfattes af loven og dermed ikke omfatter fiskerirettighederne, jf. denne lovs § 3.

Ejers ret til at foretage overdragelse efter stk. 7 kan ikke indskrænkes ved aftale med rettighedshaverne i skibet, jf. 2. pkt. Det kan således ikke gyldigt vedtages i et pantebrev, at en overdragelse af retten til at udnytte den resterende del af det indeværende års kvoter kræver samtykke fra panthaver eller medfører forfald af pantegælden. Baggrunden for, at reglen i stk. 7 er gjort ufravigelig, er hensynet til at sikre, at ejere af fiskeskibe kan købe og sælge udnyttelsesretten vedrørende det indeværende år uden at skulle gøre sig overvejelser om, hvorvidt der skal indhentes samtykke fra panthavere eller andre.

Til stk. 8

Lovforslaget omfatter samtlige de rettigheder efter fiskerilovgivningen, som er tildelt ejerne af fiskeskibet. Endvidere omfattes sådanne rettigheder, som den pågældende har erhvervet fra andre i overensstemmelse med reglerne i fiskerilovens kapitel 7 og 8, samt regler udstedt i henhold til bemyndigelser indeholdt i de nævnte kapitler.

Kvoteandele

En rettighed over et registreret skib omfatter uden særlig vedtagelse også kvoteandele af enhver art. Ved kvoteandele forstås både individuelle overdragelige kvoteandele, hvilket indtil videre er indført i fiskeri efter sild, og de fartøjskvoteandele, som vil blive indført i dansk fiskeri pr. 1. januar 2007. Individuelle overdragelige kvoter vil ligeledes blive indført i fiskeri efter makrel og i en række industrifiskerier. Kvoteandelene er tildelt eller tildeles et fiskefartøjs ejerkreds til fiskeri med det pågældende fartøj. Fartøjets ejerkreds råder over kvoteandelen.

Havdage

Ejeren af et fiskefartøj får tilladelse til, at det pågældende fartøj højst må være til stede og til havs i de relevante farvandsområder og medføre de redskabskategorier, der er ansøgt for i det antal dage, der er angivet i tilladelsen.

Dagene kan på visse betingelser overføres til fiskeri med andre fartøjer. Overførsler skal registreres i Fiskeridirektoratet, hvorefter der udstedes tilladelse til det modtagende fartøj.

Kapacitet

Den ret til kapacitet, der er tilknyttet et fiskeskib, er en ret til – såfremt det pågældende skib udtages af fiskeriflåden - at indsætte et andet skib af tilsvarende størrelse (BT/kW) i fiskeriflåden.

I forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget er det anset for nyttigt at skelne mellem på den ene side anvendt kapacitet, som ikke er defineret i fiskerireglerne, og disponibel kapacitet, der er reguleret i kapacitetsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 124 af 27. februar 2004 om fartøjer, der anvendes til erhvervsmæssigt fiskeri i saltvand). Der sondres således mellem anvendt kapacitet, dvs. kapacitet, der er anvendt af et aktivt skib i fiskerflåden, og disponibel kapacitet, dvs. kapacitet, der endnu ikke er anvendt af et aktivt og registreret skib i fiskerflåden, og som er opstået ved, at et skibs status som fiskeskib tidligere er ophørt. Stk. 8 omfatter såvel anvendt som disponibel kapacitet.

Rettighedshaveren, (som normalt er ejeren af det slettede skib), kan efter de offentligretlige regler i fiskerilovgivningen enten anvende den disponible kapacitet til at indføre et andet – og eventuelt helt nyt - skib i fiskerflåden, eller sælge den disponible kapacitet helt eller delvist til en person eller et selskab, der er berettiget til at drive erhvervsmæssigt fiskeri, med henblik på at genanvende den indkøbte disponible kapacitet til at indføre et skib i fiskerflåden. Køberen af kapaciteten kan desuden vælge at anvende den tilkøbte disponible kapacitet til at udvide kapaciteten på sit eget allerede registrerede fiskefartøj, f.eks. ved ombygning eller modernisering.

Det forhold, at ejeren af et fiskeskib udtager skibet af fiskerflåden, indebærer ikke, at de registrerede panthaveres rettigheder over kapaciteten bortfalder, da stk. 8 omfatter disponibel kapacitet. Så længe et skib er registreret i Skibsregistret, vil panthaverne fortsat - udover panteretten i selve skibet og i diverse kvoterettigheder m.m., jf. beskrivelsen heraf ovenfor - også have pant i retten til den disponible kapacitet.

Til nr. 2 (§ 56)

Bestemmelsen er en videreførelse af de gældende regler, hvorefter søpant omfatter skibets tilbehør. Bestemmelsen hjemler i dag ikke søpant i fiskerirettigheder, men søpant stiftet efter denne lovs ikrafttræden vil efter § 47, stk. 4, omfatte fiskerirettigheder, forudsat der er tale om et registreret skib, jf. bemærkningerne til § 47, stk. 4.

Til § 2

Til nr. 1 (§ 510, stk. 1)

Bestemmelsen, som er en konsekvensændring af skibsregistreringsreglernes overførsel til søloven, er en videreførelse af de gældende regler, hvorefter der ikke uden samtykke fra skyldneren og andre, der har rettigheder over et registreret skib, kan foretages særskilt udlæg i skibets tilbehør. Bestemmelsen omfatter alene det tilbehør, der er nævnt i sølovens § 47, stk. 1-3. Adgangen til at foretage særskilt udlæg i fiskerirettigheder er reguleret i stk. 4.

Til nr. 2 (§ 510, stk. 4)

Efter bestemmelsen finder reglerne i stk. 1 og 2 tilsvarende anvendelse på en fiskerirettighed, der omfattes af en rettighed over et registreret skib. Dette medfører, at der alene kan foretages særskilt udlæg i en sådan fiskerirettighed, hvis der opnås samtykke hertil fra skyldneren (skibsejeren) og de skibsrettighedshavere, hvis ret efter sølovens § 47, stk. 4, omfatter fiskerirettigheden. En person, der inden lovens ikrafttræden gyldigt har fået særskilt pant i en fiskerirettighed, kan efter stk. 4, jf. stk. 2, foretage udlæg i denne, forudsat ingen bedre stillede rettigheder er til hinder herfor.

Stk. 4 er ikke til hinder for, at der uden samtykke fra de nævnte rettighedshavere foretages udlæg i registreret skib inklusiv tilhørende fiskerirettigheder, jf. herved retsplejelovens § 518. Reglen er heller ikke til hinder for, at der foretages særskilt udlæg i en fiskerirettighed, der ikke omfattes af rettighederne i et skib, eksempelvis i disponibel kapacitet erhvervet af en person, der ikke ejer noget skib.

Til nr. 3 (§ 518, stk. 3)

Bestemmelsen er en videreførelse af de gældende regler, hvorefter udlæg i et registreret skib omfatter skibets tilbehør, medmindre andet fremgår af fogedrettens optegnelser. Det følger af sølovens § 47, stk. 4, at et udlæg i et registreret skib omfatter de fiskerirettigheder, der hører til skibet. Udlæg foretaget inden denne lovs ikrafttræden omfatter dog ikke de nævnte fiskerirettigheder.

Til § 3

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Til stk. 2.

Efter stk. 2, 1. pkt., finder loven alene anvendelse på rettigheder over skibe, som er stiftet efter lovens ikrafttræden. En rettighed over et skib, der er stiftet efter lovens ikrafttræden, fx en panteret, omfatter således i de sølovens § 47, stk. 8, nævnte fiskerirettigheder, uanset hvornår ejeren måtte have fået tildelt eller erhvervet fiskerirettigheden. En skibspanteret stiftet efter lovens ikrafttræden omfatter såvel fiskerirettigheder, som ejeren har fået tildelt eller erhvervet inden lovens ikrafttræden, som fiskerirettigheder, som ejeren måtte få tildelt eller erhverve efter lovens ikrafttræden.

Efter stk. 2, 2. pkt., finder loven tillige anvendelse på ejendomsret til et registreret skib, erhvervet inden lovens ikrafttræden. Dette medfører, at skibsejeren, uanset at denne erhvervede skibet inden lovens ikrafttræden, vil være afskåret fra særskilt at pantsætte de nævnte fiskerirettigheder efter lovens ikrafttræden, ligesom der som udgangspunkt ikke efter lovens ikrafttræden kan foretages særskilt udlæg i disse.

Skibsejeren kan efter lovens ikrafttræden pantsætte skibet inklusiv fiskerirettigheder. En sådan panteret vil for så vidt angår fiskerirettighederne gå forud for panterrettigheder i skibet, stiftet inden lovens ikrafttræden, da sidstnævnte panterrettigheder ikke omfatter fiskerirettighederne, jf. nedenfor. Eventuelle særskilte rettigheder, der er registreret i Personbogen, vil ligeledes fortsat skulle respekteres.

Loven hindrer således ikke ejeren i at udnytte den værdi, der ligger i at kunne give en ny långiver sikkerhed i fiskerirettighederne uden respekt af panterrettigheder i skibet, stiftet inden lovens ikrafttræden. Loven medfører alene, at det må ske ved pantsætning af fiskerirettighederne sammen med skibet. Dette er i øvrigt afgiftsmæssigt billigere end den hidtidige særskilte pantsætning ved tinglysning i Personbogen.

En rettighed (bortset fra skibsejeren's ejendomsret), der er stiftet før lovens ikrafttræden, omfatter ikke i medfør af sølovens bestemmelser fiskerirettigheder. Afgørende for, om en rettighed over et skib bliver omfattet af de nye regler og dermed automatisk griber de til skibet knyttede fiskerirettigheder, er, om den pågældende rettighed er stiftet efter lovens ikrafttræden. Dette gælder, uanset om fiskerirettigheden er tildelt eller erhvervet af skibsejeren efter lovens ikrafttræden. En panteret, der er stiftet, dvs. aftalt, inden lovens ikrafttræden, omfattes ikke af de nye rettigheder i medfør af loven, selv om rettigheden over skibet først registreres i Skibsregistret efter lovens ikrafttræden. Det afgørende er, hvornår rettigheden er stiftet, og ikke, hvornår sikringsakten måtte blive gennemført.

Det følger heraf, at hvis det i et pantebrev oprettet inden lovens ikrafttræden er vedtaget, at det omfatter fiskerirettigheder, må pantebrevet for så vidt angår pant i fiskerirettigheder afvises fra Skibsregistret. Dette gælder, uanset om pantebrevet anmeldes til registrering efter lovens ikrafttræden. Såfremt der herefter ønskes pant i fiskerirettigheder sammen med skibet, må dette i princippet ske ved, at debitor underskriver en tilføjelse til pantebrevet, som herefter anmeldes til registrering i Skibsregistret.

Der er ikke ved loven taget stilling til, om en skibspanteret, stiftet inden lovens ikrafttræden, vil kunne omfatte en eller flere typer fiskerirettigheder ud fra ulovbestemte panteretlige principper.

Det forhold, at loven ikke omfatter en panteret, der er stiftet før lovens ikrafttræden, medfører endvidere, at panthavers samtykke ikke er nødvendigt ved afhændelse af en fiskerirettighed i medfør af stk. 6, så længe der ikke er foretaget en ændring af panteforholdet i form af en tillægserklæring om pant i fiskerirettigheder.

Efter lovens ikrafttræden kan pantsætter og panthaver gyldigt vedtage, at en skibspanteret stiftet inden lovens ikrafttræden fremover skal omfatte fiskerirettigheder. Et sådant tillæg til pantebrevet omfattes af sølovens § 47, stk. 4, og kan følgelig registreres i Skibsregistret. Omprioriterer pantsætter skibet efter lovens ikrafttræden, vil det nye pantebrev automatisk, dvs. uden at det udtrykkeligt behøver at fremgå af pantebrevet, omfatte fiskerirettigheder i medfør af sølovens § 47, stk. 4.

Det følger af ovenstående, at hvis der afholdes tvangsauktion over et skib, der er behæftet med såvel panterrettigheder stiftet før lovens ikrafttræden (og som ikke senere er blevet udvidet til at omfatte fiskerirettigheder), som panterrettigheder stiftet efter lovens ikrafttræden, må der foretages alternativt opråb, som følge af, at kun sidstnævnte panterrettigheder omfatter de i sølovens § 47, stk. 8, nævnte fiskerirettigheder. Også det forhold, at der kan være et gyldigt stiftet løsøre pant, kan medføre, at der skal foretages alternative opråb, hvis skibet senere er blevet pantsat, eller der er foretaget et udlæg, som omfatter både skibet og de dertil knyttede fiskerirettigheder.

Uensartet behæftelse af henholdsvis skib og fiskerirettigheder vil også kunne opstå, selv om alle de panterrettigheder i skibet, der er stiftet før lovens ikrafttræden, efter lovens ikrafttræden er udvidet til at omfatte fiskerirettigheder. Eksempelvis kan 2. prioritetspanteretten i skibet være udvidet til at omfatte fiskerirettighederne i skibet før 1. prioritetspanteretten i skibet, hvorved 2. prioritetspanthaveren i skibet har 1. prioritetspanteret i fiskerirettighederne, mens 1. prioritetspanthaveren i skibet har 2. prioritet i fiskerirettighederne. I et sådant tilfælde vil 1. prioritetspanthaveren i skibet ved registreringen af dennes udvidelse af panteretten have fået anmærkning om 2. prioritetspantebrevet i skibet som følge af, at der forinden er sket registrering af

udvidelsen af sidstnævnte panteret. Dette følger af det almindelige tinglysningsmæssige princip om, at et dokument, som udgangspunkt får prioritetsstilling efter det tidspunkt, hvor det er anmeldt til registrering/tinglysning.

Stk. 2 medfører, at sølovens § 56, som den er affattet ved denne lov, alene finder anvendelse på søpanterrettigheder stiftet efter lovens ikrafttræden. Søpanterrettigheder stiftet inden lovens ikrafttræden er undergivet de hidtil gældende regler.

Til stk. 3.

Efter stk. 3, 1. pkt., finder sølovens § 47, stk. 5, alene anvendelse på en særskilt rettighed over en fiskerirettighed, hvis den særskilte rettighed er stiftet eller forbeholdt efter lovens ikrafttræden. Det følger heraf, at hvis der inden lovens ikrafttræden gyldigt er stiftet eller forbeholdt en sådan særskilt rettighed, eksempelvis en tinglyst panteret i en kvoteandel, fortaber denne særskilte rettighed ikke sin gyldighed af, at skibet pantsættes efter lovens ikrafttræden. I et sådant tilfælde vil panteretten i skibet alene have 2. prioritet i kvoteandelen.

På tilsvarende vis må en person, der efter lovens ikrafttræden erhverver et skib inklusiv fiskerirettigheder, respektere en særskilt panteret i en fiskerirettighed, der er gyldigt stiftet og tinglyst før lovens ikrafttræden.

Stk. 3 udelukker ikke, at en særskilt rettighed, stiftet før loven, bortfalder efter andre regler. Det er således ikke ved loven taget stilling til, om en panteret i disponibel kapacitet, der er tinglyst før lovens ikrafttræden, bortfalder efter almindelige panteretlige regler, hvis kapaciteten anvendes.

Ved registrering af en rettighed over et registreret skib, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden var registreret som fiskeskib, giver Skibsregistret anmærkning for at advare om, at der muligvis kan være stiftet eller forbeholdt gyldige særskilte rettigheder over de til skibet hørende fiskerirettigheder. Denne praksis vil blive fulgt i nogle år efter lovens ikrafttræden, hvor der er en betydelig risiko for, at der kan eksistere ældre rettigheder, der fortsat bevarer deres gyldighed.

Til stk. 4

Efter stk. 4 finder retsplejelovens § 510, stk. 4, alene anvendelse på retsforfølgning foretaget efter lovens ikrafttræden. Loven medfører således ikke, at en retsforfølgning, der inden lovens ikrafttræden gyldigt måtte være foretaget i en fiskerirettighed, fortaber sin gyldighed. En sådan retsforfølgning bortfalder heller ikke, hvis skibet efter lovens ikrafttræden pantsættes sammen med fiskerirettighederne, jf. stk. 3. Det følger endvidere af stk. 4, at retsplejelovens § 518, stk. 3, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 3, alene finder anvendelse på retsforfølgning foretaget efter lovens

ikrafttræden. Et udlæg i et skib foretaget inden lovens ikrafttræden omfatter således ikke fiskerirettigheder.

Til § 4

Loven gælder ikke for Grønland og Færøerne, men vil kunne sættes i kraft for Grønland med de ændringer, der følger af de særlige grønlandske forhold.

Skibsregistrering på Færøerne er et færøsk særanliggende.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende lovgivning

Lovforslaget

I Søloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 538 af 15. juni 2004, som ændret ved lov nr. 599 af 24. juni 2005, foretages følgende ændringer:

§ 47. En registreret ret over et skib omfatter, når intet andet er aftalt, tillige maskiner, kedler, motorer, radioudstyr, ekkolod, fiskeredskaber, instrumenter og andet tilbehør, der er anskaffet på ejerens bekostning og bestemt til anbringelse i skibet, selv om det midlertidigt er adskilt fra skibet.

Stk. 2. Endvidere omfatter en registreret ret over et skib, som er optaget i skibsbygningsregistret, de til skibet anskaffede materialer, der er individualiseret inden for værftets område og påmærket som vedrørende skibet. Bygges dele af skibet på anden virksomhed i Danmark, og er delene individualiseret i den pågældende virksomhed og påmærket som vedrørende skibet, kan det aftales, at delene er omfattet af den registrerede ret. Aftalen har kun virkning, hvis den er godkendt af værftet, virksomheden og bygherren.

Stk. 3. Særlige rettigheder kan ikke stiftes eller forbeholdes over et skibs bestanddele eller det nævnte tilbehør, bortset fra fiskeredskaber.

I § 47 indsættes som *stk. 4-8*:

»*Stk. 4.* En rettighed over et registreret skib omfatter uden særlig vedtagelse fiskerirettigheder, der tildeles ejeren i sin egenskab af ejer af skibet eller erhverves af denne til brug for skibet. Dette gælder dog ikke, hvis erhvervelsen er sket i strid med *stk. 6*.

Stk. 5. Særskilte rettigheder over en fiskerirettighed, der omfattes af en rettighed over et registreret skib, kan ikke stiftes eller forbeholdes, jf. dog *stk. 6-7*.

Stk. 6. Ejeren af et skib kan med samtykke fra samtlige registrerede rettighedshavere afhænde en fiskerirettighed.

Stk. 7. Ejeren af et skib kan uden samtykke fra rettighedshaverne i skibet overdrage retten til at udnytte en fiskerirettighed fra overdragelsestidspunktet og indtil kalenderårets udløb. Vedtagelser om begrænsning af ejerens beføjelser efter 1. pkt. er ikke gyldige.

Stk. 8. Fiskerirettigheder efter *stk. 4-7* omfatter kvoteandele af enhver art, ret til årsmængde, havdage og kapacitet samt andre lignende rettigheder, der tilkommer den til enhver tid værende ejer af et skib, der anvendes til erhvervsfiskeri.«

§ 56 affattes således:

§ 56. Søpanteret i skibe omfatter tillige skibets tilbehør som bestemt i lov om skibsregistrering.

»§ 56. § 47, *stk. 1*, finder tilsvarende anvendelse på søpanteret i skib.«

I lov om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. 910 af 27. september 2005, foretages følgende ændringer:

§ 510. Særskilt udlæg kan kun foretages i tilbehør til fast ejendom, skib eller luftfartøj, som omfattes af tinglysningslovens § 37 eller § 38, lov om skibsregistrering § 48 eller lov om

I § 510, *stk. 1*, ændres »lov om skibsregistrering § 48« til: »sølovens § 47, *stk. 1-3*«.

registrering af rettigheder over luftfartøjer § 22, med samtykke fra skyldneren og andre, som har rettigheder over tilbehøret. Skyldnerens samtykke kan tilbagekaldes, indtil udlæg er foretaget. Reglen gælder, uanset om tilbehøret er pantsat.

Stk. 2.

Stk. 3

I § 510 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse på en fiskerirettighed, der efter sølovens § 47, stk. 4, omfattes af en rettighed over et registreret skib.«

§ 518.

Stk. 2. Udlæg i fast ejendom omfatter, medmindre andet fremgår af fogedrettens optegnelser, tillige det i tinglysningslovens §§ 37 og 38 nævnte tilbehør. Optegnelse af de enkelte tilbehørsgenstande er kun nødvendig, hvis fordringshaveren anmoder om det. Omfatter udlægget tilbehøret, indgår også aktiver af denne beskaffenhed, som senere tilføres ejendommen, under udlægget.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 finder tilsvarende anvendelse, hvor der i forbindelse med udlæg i et skib eller luftfartøj foretages udlæg i det i § 48 i lov om skibsregistrering eller § 22 i lov om registrering af rettigheder over luftfartøjer nævnte tilbehør eller i de i sidstnævnte lovs § 24 nævnte reservedele.

Stk. 4

I § 518, *stk. 3*, ændres »§ 48 i lov om skibsregistrering« til: »§ 47 i søloven«.